

Nasjonal transportplan

---

21. juni 2017

Nasjonal transportplan 2018–2029 ble lagt frem av Høyre-FrP regjeringen 5. april 2017.

Stortingsmeldingen og annen info fra regjeringen finnes her:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/transport-og-kommunikasjon/nasjonal-transportplan/id2475111/>

Innstillingen fra transportkomiteen finnes her: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2016-2017/inns-201617-460s/>

SV sitter ikke i transportkomiteen på Stortinget, som behandler stortingsmeldingen, men vi foreslår og stemmer over forslag når saken behandler saken i plenum.

Du kan lese alle de 80 forslagene som SV fremmet i forbindelse med nasjonal transportplan her (fra nr 26): <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Lose-forslag/?p=67773>

Her følger en kort oppsummering av SVs posisjoner.

SVs hovedprioriteringer

SV vil ha en grønn samferdselspolitikk for fremtiden, ikke motorveipolitikk for fortiden

Uten en reell prioritering får ikke de viktigste satsingene for fremtiden nok penger. Motorveiene spiser opp miljøgevinsten man ønsker å oppnå ved å satse på kollektiv, sykkel og gange.

SV vil bygge jernbane, sykkelveier og kollektiv i byområdene, lyntog for å binde landet sammen, ladeinfrastruktur for å fjerne klimagassutslipp og prioritere trygge veier i distriktene.

- I Regjeringens fremlegg til nasjonal transportplan foreslås bevilget 933 milliarder kroner. SV går inn for å bruke like mye penger som det regjeringen foreslår, men prioritere annerledes. SV omprioriterer stor omprioritering fra vei til bane og bypakker (kollektiv, sykkel og fotgjengere).
- SV vil gi 3 milliarder kroner ekstra til belønningsordning for sykkelvei i første periode og 3,5 milliarder kroner ekstra i andre periode. I tillegg omdisponeres 6 milliarder kroner til på riksveisbudsjettet til sykkelvei-satsing på riksveinettet.
- 50 milliarder kroner til miljøvennlige byer: SV vil gi minst 18 milliarder kroner ekstra til bymiljøavtaler i første periode og 32 milliarder kroner ekstra i andre periode. Dette gjør at SV kan gå inn for å utvide antall byer der staten støtter kollektivsatsing i mot at de reduserer biltrafikken. SV går inn for at alle byer med trengselsproblemer skal få tilbud om avtale. I

tillegg går man inn for å kunne gi 70 prosent finansiering til store kollektiv-infrastrukturprosjekter i de store byene.

- Det prioriteres mer midler til rassikring til riksvei og fylkesvei, til sammen om lag 5 milliarder kroner.
- Nye veier foreslås nedlagt/lagt inn under Statens vegvesen. SV vil hindre parteringen av NSB og sier ja til et integrert selskap for å drive frem utbygging av bane og drift av togtrafikken.
- SV går imot Avinor sin bygging av nye rullebaner på Gardermoen og Flesland.
- Det åpnes for bompengefinansiering av jernbaneutbygging. Til sammen får jernbanen 80 milliarder kroner ekstra med SVs opplegg, i form av bevilgninger og bompengefinansiering.
- SV ønsker en plan for elektrifisering av all transport. SV vil prioritere penger til godsstrategi og fiskerihavner.

SVs forslag til alternativ ramme

Alle tall sammenlignet med regjeringens forslag:

Tiltak	Tillegg/fratrekk 1. periode. Alle tall sammenlignet med regjeringens forslag	Tillegg fratrekk 2. periode. Alle tall sammenlignet med regjeringens forslag	Tillegg/fratrekk bompenger fra vei. Alle tall sammenlignet med regjeringens forslag.
Rassikring	3500	1500	
Fylkesveier	900	1500	
Sykkelveier	3000	3000	
Elektrifisering av veitransport	3000	3000	
Øvrige veiformål (inkl Nye Veier AS)	-34500	-63400	-62900
Bymiljøavtaler	18000	32000	
Belønningsordning for sykkel i kommuner og fylker	3000	3500	
Jernbaneformål (hvorav bompenger)	50500	29200	62900
Kystformål	2000	-2000	
Elektrifisering av kysten	2000	2000	

Utfyllende om SVs jernbaneplaner

- SV reduserer biltrafikk og legger til rette for jernbane og bedre byområder med bilfrie sentra
- SV går inn for betydelig bompengefinansiering til jernbane fra konkurrerende vei i begge planperiodene
- SV investerer i lyntog og reduserer flytrafikken
- Vi flytter godstrafikk fra lastebiler til jernbane
- SV går inn for å prioritere følgende prosjekter utover det regjeringen prioriterer frem til/i 1. periode:
  - Ringeriksbanen (+6 mrd kr)
  - Arna-Stanghelle (+ 5mrd kr)
  - Framskynding av Østfoldbanen (+9 mrd kr)
  - Vestfoldbanen (+5 mrd kr)
  - Elektrifisering av Rørosbanen og Solørbanen (+2 mrd kr)
  - Framskynding av KVV Oslo Navet (Oslo-tunellen) (+10 mrd kr)
  - Andre investeringer jernbane: Ålgårdbanen, Trønderbanen styrket fremdrift, Tinnosbanen (+3mrd kr)
- SV går inn for å prioritere følgende prosjekter inn i 2. periode
  - Framskynding av KVV Oslo Navet (Bislest-tunellen) (+10 mrd kr)
  - Ytre IC Østfold ferdig til 2030 (+7 mrd kr)
  - Ytre IC Vestfold ferdigstille (+8 mrd kr)
  - Ytre IC Lillehammer (+8 mrd kr)
  - Ofotbanen (+2 mrd kr)
  - Elektrifisering av Rørosbanen og Solørbanen (+1,6 mrd kr)
  - Igangsetting av Jærbanen (+8 mrd kr)
  - Andre investeringer jernbane: Ålgårdbanen, Trønderbanen styrket fremdrift (+6mrd kr)
- Vi styrker finansieringen av godsstrategien
- SV går inn for norsk deltakelse i konseptvalgsutredning av høyhastighetstog Oslo-Stockholm
- SV går inn for konseptvalgsutredning av Tromsbanen
- SV vil opprette eget statlig foretak for å planlegge, prosjektere, være byggherre for og klargjøre for drift høyhastighetsbaner etter et flerbrukskonsept.
- SV går inn for å innføre en flyavløsningsavgift på bilettpreisen på strekningene Oslo-Bergen, Stavanger, Trondheim, Kristiansand, Stockholm, Gøteborg for å finansiere utbygging av lyntog på de respektive strekningene.
- Det innføres hydrogenlokomotiv på alle lengre ikke-elektrifiserte strekninger. Raumabanen, og Nordlandsbanen er prioritert.

Utfyllende om SVs veiplaner

- Regjeringen legger opp til at det skal brukes 536 milliarder kroner til veiformål i tolvårsperioden. SV går inn for et lavere forbruk (se tabellen lenger oppe) for å sikre satsing på kollektiv og jernbane, men SV øker samtidig satsingen på rassikring og fylkesveier.

- SV vil bygge trygge veier i distriktene fremfor motorveier rundt og mellom byene
- SV vil bruke bompenger til jernbane og kollektiv i stedet for til vei
- SV går inn for å prioritere E16 Arna Stanghelle i første planperiode.
- SV går inn for å redusere utbyggingen av firefelts veier, nedskalering til maksimum trefelts veier og vurdere dem innplassert på et senere tidspunkt.
- Redusere samlede bompenginntekter til vei betraktelig – SV går inn for betydelig bompengefinansiering til jernbane fra konkurrerende vei i begge planperiodene
- SV vil gi Statens vegvesen ansvar for en planmessig utrulling av lade-infrastruktur for personbiler og lastebiler. Planen finansieres med 6 milliarder kroner over de to planperiodene
- Styrket satsing fylkesveier med til sammen 2,4 milliarder kroner over de to planperiodene.

Kyst- og farledssektoren

- Vi bygger ut kysten for å flytte gods fra vei til sjø
- SV legger inn 4 milliarder kroner ekstra til elektrifisering av kysten
- framskynde havne- og farledsprosjekter tilsvarende 2 milliarder kroner fra andre til første planperiode.

Egne representantforslag som SV fremmet i forbindelse med Nasjonal transportplan:

Representantforslag om bymiljøavtaler: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Representantforslag/2016-2017/dok8-201617-143s/>

Representantforslag om lyntog: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Representantforslag/2016-2017/dok8-201617-142s/>

Konseptvalgsutredning Tromsbanen: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=68706>

Noen av verbalforslagene som SV fremmer til Stortingsbehandlingen av NTP:

Stortinget ber regjeringen stanse alt videre arbeid med Hordfast.

Stortinget ber regjeringen igangsette utbygging av Arna-Stanghelle parallelt med jernbaneutbygging.

Stortinget ber regjeringen stanse alt videre arbeid med Møreaksen.

Stortinget ber regjeringen stanse videre arbeid med Rogfast.

Stortinget ber regjeringen stanse videre arbeid med E16 Skaret.

Stortinget ber regjeringen planlegge en videre utbedring av E18 Høvik-Slependen uten kapasitetsøkning.

Stortinget ber regjeringen sikre at alle jernbanestrekninger planlegges og utbygges for en hastighet på minst 250/300 km/t.

Stortinget ber regjeringen igangsette bygging av Arna-Stanghelle i 2021 i tråd med fagetatenes anbefalinger.

Stortinget ber regjeringen igangsette bygging av Ringeriksbanen i 2019.

Stortinget ber regjeringen starte planlegging av elektrifisering av Rørosbanen og Solørbanen med sikte på oppstart i første planperiode.

Stortinget ber regjeringen realisere Trønderbanen som en funksjonelt dobbeltsporet bane snarest mulig.

Stortinget ber regjeringen sikre at alle intercitystrekningene står ferdig i 2030 i tråd med gjeldende nasjonal transportplan.

Stortinget ber Regjeringen planlegge for oppstart av jernbanetunnel under Bislett i andre planperiode.

Stortinget ber regjeringen lage en konseptvalgsutredning for forsterking av lokaljernbanen i det sentrale østlandsområdet.

Stortinget ber regjeringen planlegge for sammenkopling av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen i andre planperiode.

Stortinget ber regjeringen planlegging for sammenkopling av Gjøvikbanen og Dovrebanen med mål om å realisere prosjektet i andre planperiode.

Stortinget ber regjeringen realisere dobbeltspor for Ofotbanen i andre planperiode i samarbeid med svenske myndigheter.

Stortinget ber Regjeringen som hovedregel bruke bompenger til delfinansiering av jernbaneutbygging av alle strekninger som konkurrerer med vei.

Stortinget ber Regjeringen etablere et Lyntogselskap SF som skal stå for planlegging, prosjektering, utbygging og tilrettelegging for drift av lyntog i et flerbrukskonsept, mellom byer i Norge og med hovedstedene i Norge og Danmark. Det legges frem en lyntogplan med sikte på å fatte prinsippvedtak om lyntogutbygging i løpet av kommende stortingsperiode.

Stortinget ber om at det utredes en flyavløsningsavgift på lyntogaktuelle strekninger for å finansiere utbygging av lyntoglinjene.

Stortinget ber regjeringen samarbeide med svenske myndigheter om KVVU for lyntog/hurtigere togforbindelse mellom Oslo og Stockholm

Stortinget ber regjeringen sikre at Nordlandsbanen og Raumabanen drives med hydrogenlokomotiv snarest mulig og senest fra 2020.

Stortinget ber regjeringen snarest mulig gjennomføre en KVV om høyhastighetsbane i et flerbrukskonsept mellom Oslo (Hamar) og Trondheim.

Kystverket igangsetter nasjonal planlegging og etablering av infrastruktur for landstrøm i samarbeid med lokale havner, med sikte på å tilby landstrøm til elektrifisering av kysttransporten.

Stortinget ber regjeringen stille krav gjennom forskrift til lov om offentlige anskaffelser om at alle fergeruter og passasjerbåtruter skal være lav og nullutslipp der teknologien tillater dette.

Stortinget ber regjeringen stille krav om nullutslipp for alle turistfartøy i alle verdensarvfjorder og andre fjorder med cruiseskiptrafikk.

Stortinget ber regjeringen stille krav om at alle cruiseskip skal være klargjort for landstrøm fra 2021.

Stortinget ber regjeringen prioritere å sikre kystruten Bergen-Kirkenes tilgang til landstrøm i alle havner der den ligger i 3 timer.

Stortinget ber om at kommende anbud kystruten Bergen Kirkenes baseres på nullutslippsteknologi/-drivstoff.

Stortinget ber regjeringen sikre at en baneløsning for nedre Romerike og tverrforbindelse i Groruddalen, gis finansiering gjennom en bymiljøavtale, der de inngår som en del av en strategi for å redusere biltrafikken i regionen.

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en ordning med avgift på gods som fraktes med bil til belønning for frakt av gods på bane eller kjørl, i tråd med anbefalingene fra utvalget for godsstrategi.

Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til modeller for å fjerne tax-free ordningen. Kortbanenettet skal sikres finansiering

Stortinget ber regjeringen pålegge Avinor å forlenge rullebanen i Alta og betale kommunen det kommunen har forskuttert i løpet av perioden 2018-21.

Stortinget ber regjeringen pålegge Avinor å forlenge rullebanen i Kirkenes i løpet av andre planperiode av NTP.

SV støtter innstillingen om å bygge ny rullebane i Bodø og i Mo innen Avinors samlede rammer.